ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
PAOLO MENGOZZI
της 15ης Φεβρουαρίου 2007 [1]

I — Εισαγωγή

1. Στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως το Δικαστήριο καλείται να ερμηνεύσει τον κανονισμό (ΕΟΚ) 259/93 του Συμβουλίου, της 1ης Φεβρουαρίου 1993, σχετικά με την παρακολούθηση και τον έλεγχο των μεταφορών αποβλήτων στο εσωτερικό της Κοινότητας καθώς και κατά την είσοδο και έξοδό τους [2] (στο εξής: κανονισμός) σε σχέση με ορισμένες κατηγορίες αποβλήτων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού αυτού. Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν υφίσταται η υποχρέωση κοινοποιήσεως σε περίπτωση εξαγωγής με σκοπό την αξιοποίηση των αποβλήτων τα οποία συνίστανται στον συνδυασμό δύο διαφορετικών ουσιών, ο οποίος δεν μνημονεύεται πλην όμως στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού, μνημονεύεται σε αυτόν κάθε συστατικό του χωριστά.

II — Νομικό πλαίσιο

Οι κρίσιμες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου

2. Ο εν λόγω κανονισμός εκδόθηκε προκειμένου να τεθεί σε εφαρμογή ένα σύστημα εποπτείας και ελέγχου των μεταφορών αποβλήτων στο εσωτερικό της Κοινότητας καθώς και κατά την είσοδο και έξοδό τους, τόσο όσον αφορά τα κράτη μέλη της Κοινότητας όσο και τις τρίτες χώρες, προκειμένου να διαφυλαχθεί, να προστατευθεί και να βελτιωθεί η ποιότητα του περιβάλλοντος, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η Κοινότητα στο πλαίσιο της Συμβάσεως της Βασιλείας και της αποφάσεως του ΟΟΣΑ της 30ής Μαρτίου 1992 [3] (στο εξής: απόφαση του ΟΟΣΑ).

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ιταλική.

2 — ΕΕ L 30, σ. 1, ως είχε μετά την τροποποίησή του με τον κανονισμό (ΕΚ) 2557/2001 της Επιτροπής, της 28ης Δεκεμβρίου 2001 (ΕΕ L 349, σ. 1), και τον οποίον κατήργησε ο κανονισμός (ΕΚ) 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, σχετικά με τις μεταφορές αποβλήτων (ΕΕ L 190, σ. 1).

3 — Απόφαση του ΟΟΣΑ της 30ής Μαρτίου 1992, σχετικά με τον έλεγχο των διασυνοριακών μεταφορών επικινδύνων αποβλήτων που προορίζονται για αξιοποίηση, C(92) 39 τελικό.

3. Οι αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού που είναι κρίσιμες για την παρούσα υπόθεση είναι οι ακόλουθες:

«Εκτιμώντας ότι η Κοινότητα έχει υπογράψει τη Σύμβαση της Βασιλείας της 22ας Μαρτίου 1989 σχετικά με τον έλεγχο των διασυνοριακών μεταφορών επικινδύνων αποβλήτων και τη διάθεσή τους·

[...]

ότι η Κοινότητα έχει εγκρίνει την απόφαση του Συμβουλίου του ΟΟΣΑ της 30ής Μαρτίου 1992 σχετικά με τον έλεγχο των διασυνοριακών μεταφορών επικινδύνων αποβλήτων που προορίζονται για αξιοποίηση·

[...]

ότι είναι σημαντικό να οργανωθεί η παρακολούθηση και ο έλεγχος των μεταφορών αποβλήτων με τρόπο ώστε να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη διαφύλαξης, προστασίας και βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος·

[...]

ότι είναι αναγκαίο να εφαρμοστούν διαφορετικές διαδικασίες ανάλογα με το είδος των αποβλήτων και τον προορισμό τους, και ιδίως αν προορίζονται για διάθεση ή αξιοποίηση·

[...]

ότι οι εξαγωγές αποβλήτων προς αξιοποίηση σε χώρες στις οποίες δεν εφαρμόζεται η απόφαση του ΟΟΣΑ πρέπει να υπάγονται σε απαιτήσεις περιβαλλοντικώς ορθής διαχείρισης των αποβλήτων·

[...]

ότι οι μεταφορές αποβλήτων προς αξιοποίηση που περιλαμβάνονται στον πράσινο κατάλογο της απόφασης του ΟΟΣΑ πρέπει να εξαιρούνται κατά κανόνα από τις διαδικασίες ελέγχου του παρόντος κανονισμού, δεδομένου ότι τα απόβλητα αυτά, εφόσον αξιοποιούνται σωστά, στη χώρα προορισμού, δεν θα πρέπει κανονικά να συνιστούν κίνδυνο για το περιβάλλον [...]».

4. Οι διαδικασίες που προβλέπει ο κανονισμός σχετικά με τις μεταφορές αποβλήτων στο εσωτερικό της Κοινότητας καθώς και κατά την είσοδο και έξοδό τους διακρίνονται ουσιαστικά βάσει τριών κριτηρίων, ήτοι βάσει του είδους των αποβλήτων, βάσει του αν προορίζονται για αξιοποίηση ή διάθεση ανάλογα με τον τρόπο που χαρακτηρίζει τις πράξεις αυτές η οδηγία 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1975 περί των στερεών αποβλήτων [4] και βάσει της χώρας προορισμού. Κατά κανόνα και υπό την επιφύλαξη ορισμένων εξαιρέσεων μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η μεταφορά αποβλήτων που περιλαμβάνονται στον πράσινο κατάλογο, απαιτείται προηγούμενη κοινοποίηση για όλα τα είδη μεταφορών.

5. Σε σχέση με το πρώτο κριτήριο, ο κανονισμός διακρίνει τα απόβλητα σε τρεις κατηγορίες, ήτοι στα απόβλητα που εμπίπτουν στον «πράσινο κατάλογο αποβλήτων» (παράρτημα ΙΙ), σε αυτά που εμπίπτουν στον «πορτοκαλί κατάλογο αποβλήτων» (παράρτημα ΙΙΙ) και σε αυτά που εμπίπτουν στον «κόκκινο κατάλογο αποβλήτων» (παράρτημα IV) (στο εξής: πράσινος κατάλογος, πορτοκαλί κατάλογος, κόκκινος κατάλογος ή παράρτημα ΙΙ, παράρτημα ΙΙΙ και παράρτημα IV, αντιστοίχως).

6. Σύμφωνα με όσα διευκρινίζει η προπαρατεθείσα δέκατη τέταρτη αιτιολογική σκέψη, οι ουσίες που περιλαμβάνει ο πράσινος κατάλογος δεν θεωρούνται επικίνδυνες, εφόσον αξιοποιούνται με τον κατάλληλο τρόπο και, ως εκ τούτου, η μεταφορά τους δεν υπόκειται εν γένει στην υποχρέωση κοινοποιήσεως, εφόσον οι εν λόγω ουσίες προορίζονται για αξιοποίηση σε άλλο κράτος μέλος.

7. Συγκεκριμένα, το άρθρο 1 του κανονισμού προβλέπει:

«[...]

3. α) Εξαιρούνται επίσης από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού οι μεταφορές αποβλήτων που προορίζονται για αξιοποίηση και απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ, εκτός από τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στα στοιχεία β΄, γ΄, δ΄, και ε΄ στο άρθρο 11 και στο άρθρο 17, παράγραφοι 1, 2 και 3.

β) Τα απόβλητα αυτά υπόκεινται σε όλες τις διατάξεις της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ [...].»

8. Όσον αφορά τις μεταφορές αποβλήτων που περιλαμβάνονται στον πράσινο κατάλογο και προορίζονται για αξιοποίηση στην Κίνα, επί των οποίων δεν εφαρμόζεται η απόφαση του ΟΟΣΑ, από το παράρτημα Δ του κανονισμού 1547/99/ΕΚ της Επιτροπής, της 12ης Ιουλίου 1999 [5], ως είχε κατά τον

4 — ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 86, ως είχε κατά τον χρόνο των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υποθέσεως και όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 96/350/ΕΚ της Επιτροπής, της 24ης Μαΐου 1996 (ΕΕ L 135, σ. 32), και ισχύει σήμερα σε ενοποιημένη μορφή από την οδηγία 2006/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006, περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ L 114, σ. 9).

5 — Κανονισμός για τον καθορισμό των διαδικασιών ελέγχου στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) 259/93 του Συμβουλίου που εφαρμόζονται στις αποστολές ορισμένων αποβλήτων προς ορισμένες χώρες για τις οποίες δεν ισχύει η απόφαση C(92)39 τελικό, του ΟΟΣΑ (ΕΕ L 185 σ. 1).

χρόνο των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών της παρούσας υποθέσεως, προκύπτει ότι η προηγούμενη κοινοποίηση δεν απαιτείται από την εν λόγω χώρα για τη μεταφορά ορισμένων κατηγοριών «πρασίνων απορριμμάτων», όπως είναι οι ουσίες που εμπίπτουν στους κωδικούς GA 120 7404 00, GC 020 και GH, ενώ απαιτείται η διενέργεια επιθεωρήσεως από την CCIC (China National Import and Export Commodities Inspection Corporation) πριν από τη μεταφορά.

9. Ως προς την ταξινόμηση των αποβλήτων, υπενθυμίζω ότι κάθε κατάλογος υποδιαιρείται σε τμήματα τα οποία απαριθμούνται με αλφαβητική σειρά (όπως είναι π.χ. η προπαρατεθείσα κατηγορία GH που περιλαμβάνει απορρίμματα πλαστικών υλών σε στερεά μορφή), τα οποία με τη σειρά τους υποδιαιρούνται σε ειδικότερες υποκατηγορίες με αριθμητική σειρά [6].

10. Όσον αφορά τα απόβλητα που αποτελούν αντικείμενο της κύριας δίκης, πρέπει να μνημονευθούν οι κατηγορίες «GA 120 7404 00 Απορρίμματα και θραύσματα χαλκού», «GH 013 (πρώην 3915 30) Πολυμερή χλωριούχου βινυλίου», η γενική κατηγορία «GC (άλλα απόβλητα που περιέχουν μέταλλα)», και οι υποκατηγορίες της «GC 010 Απορρίμματα προερχόμενα από ηλεκτρικές συνδέσεις αποτελούμενες αποκλειστικά από μέταλλα ή κράματα», και «GC 020 Ηλεκτρονικά θραύσματα (π.χ. πλακέτες τυπωμένων κυκλωμάτων, ηλεκτρονικά στοιχεία, σύρμα κ.λπ.) και αναγεννημένα ηλεκτρονικά συστατικά, κατάλληλα για την ανάκτηση βασικών και πολύτιμων μετάλλων» [7].

11. Το προοίμιο του πράσινου καταλόγου, το οποίο προστέθηκε με την απόφαση 94/721/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Οκτωβρίου 1994, για την αναπροσαρμογή, σύμφωνα με το άρθρο 42, παράγραφος 3, των παραρτημάτων II, III και IV του κανονισμού [8], προβλέπει τα εξής:

«Ανεξάρτητα από το εάν περιλαμβάνονται στον κατάλογο αυτό, τα απόβλητα δεν είναι δυνατό να μεταφέρονται ως απόβλητα που υπάγονται στον πράσινο κατάλογο, εάν είναι μολυσμένα από άλλα υλικά σε βαθμό που α) αυξάνουν οι κίνδυνοι που συνδέονται με τα απόβλητα αυτά τόσο ώστε να καθίστανται κατάλληλα για υπαγωγή στον πορτοκαλί ή στον κόκκινο κατάλογο ή β) παρεμποδίζεται η ανάκτηση των αποβλήτων με ασφαλή από περιβαλλοντική άποψη τρόπο.»

12. Σε σχέση με τα απόβλητα τα οποία δεν μνημονεύονται σε κανέναν από τους κατα-

6 — Πρέπει να υπενθυμίσω επίσης ότι το γράμμα G των προπαρατεθεισών κατηγοριών υποδηλώνει την ένταξη στον πράσινο κατάλογο του παραρτήματος II του κανονισμού ο οποίος είναι γνωστός ως «Green List».

7 — Υπενθυμίζω ότι το παράρτημα Δ του προπαρατεθέντος κανονισμού 1547/99 επαναλαμβάνει τις κατηγορίες αποβλήτων που περιλαμβάνει το παράρτημα II του κανονισμού 259/93 που δεν υπάγονται στις διαδικασίες ελέγχου των εξαγωγών με προορισμό τρίτες χώρες μνημονευόμενες στο προπαρατεθέν παράρτημα Δ, μεταξύ των οποίων είναι και η Κίνα. Πρέπει να παρατηρήσω, όσον αφορά τον κωδικό GC 010, ότι, μολονότι στο προπαρατεθέν παράρτημα II απαντά η διατύπωση «Απόβλητα προερχόμενα από ηλεκτρικές κατασκευές που αποτελούνται αποκλειστικά από μέταλλα ή κράματα», το παράρτημα Δ χρησιμοποιεί τη διατύπωση «Ηλεκτρικές κατασκευές που αποτελούνται αποκλειστικά από μέταλλα ή κράματα».

8 — ΕΕ L 288 σ.36.

λόγους των παραρτημάτων II, III και IV, το άρθρο 17, παράγραφος 8, ορίζει τα εξής:

«Όταν εξάγονται απαριθμούμενα στα παραρτήματα III και IV απόβλητα προς αξιοποίηση και απόβλητα προς αξιοποίηση που δεν έχουν ακόμη ταξινομηθεί στα παραρτήματα II, III ή IV προς χώρες διά μέσου χωρών στις οποίες δεν εφαρμόζεται η απόφαση του ΟΟΣΑ:

— εφαρμόζεται mutatis mutandis το άρθρο 15, εκτός από την παράγραφο 3,

— αιτιολογημένες αντιρρήσεις μπορούν να προβάλλονται μόνο σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 4,

εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά με διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες συναπτόμενες σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, και βάσει της διαδικασίας ελέγχου που προβλέπεται είτε στις παραγράφους 4 ή 6 του παρόντος άρθρου είτε στο άρθρο 15.»

13. Το άρθρο 15 προβλέπει μια διαδικασία κοινοποιήσεως και λήψεως προηγουμένης αδείας που εφαρμόζεται στα απόβλητα του κόκκινου καταλόγου.

14. Τέλος, πρέπει να υπενθυμίσω ότι κατά το άρθρο 26 του κανονισμού:

«1. Κάθε μεταφορά αποβλήτων, η οποία:

α) πραγματοποιείται χωρίς να έχει αποσταλεί η κοινοποίηση σε όλες τις ενδιαφερόμενες αρμόδιες αρχές με τον παρόντα κανονισμό, ή [...]

β) πραγματοποιείται χωρίς τη συναίνεση των ενδιαφερόμενων αρμόδιων αρχών με τον παρόντα κανονισμό, ή [...]

2. Αν για μια τέτοια παράνομη μεταφορά υπεύθυνος είναι ο κοινοποιών, η αρμόδια αρχή αποστολής μεριμνά ώστε τα εν λόγω απόβλητα:

α) να επιστρέφονται από τον κοινοποιούντα ή, εάν είναι αναγκαίο, από την ίδια την αρμόδια αρχή στο κράτος αποστολής ή, εάν αυτό είναι πρακτικώς ανέφικτο, να διατίθενται ή να αξιοποιούνται άλλως, κατά περιβαλλοντικώς ορθό τρόπο,

β) να διατίθενται ή να αξιοποιούνται άλλως, κατά περιβαλλοντικώς ορθό τρόπο, εντός προθεσμίας 30 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία η αρμόδια αρχή ενημερώθηκε για την παράνομη μεταφορά ή εντός άλλης προθεσμίας την οποία τυχόν συμφωνούν οι ενδιαφερόμενες αρμόδιες αρχές.

Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να γίνεται νέα κοινοποίηση. Κανένα κράτος μέλος αποστολής ή διαμετακόμισης δεν μπορεί να αντιταχθεί στην επιστροφή των αποβλήτων αυτών, εφόσον το ζητήσει η αρμόδια αρχή προορισμού με δεόντως αιτιολογημένη αίτηση, εξηγώντας τους λόγους της.»

III — Τα πραγματικά περιστατικά και τα προδικαστικά ερωτήματα

15. Από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει ότι τον Μάρτιο του 2004 η Omni Metal Service (στο εξής: OMS), εταιρία που εδρεύει στη Γαλλία, παρέδωσε μία παρτίδα απορριμμάτων καλωδίων σε κινεζική επιχείρηση η οποία ανήκει σε αυστραλιανό όμιλο εταιριών που εξειδικεύονται στην ανακύκλωση μετάλλων.

16. Η OMS μετέφερε τα εν λόγω απόβλητα διά της θαλάσσης του Μπιλμπάο της Ισπανίας, με προορισμό την Κίνα, μέσω των Κάτω Χωρών. Η εν λόγω μεταφορά είχε προηγουμένως εγκριθεί από τις κινεζικές αρχές, κατόπιν επιθεωρήσεως που διενήργησε η China National Import and Export Commodities Inspection Corporation, ενώ η διέλευση μέσω των Κάτω Χωρών δεν γνωστοποιήθηκε στις αρμόδιες ολλανδικές αρχές.

17. Κατόπιν επιθεωρήσεως που διενήργησαν οι τελωνειακές αρχές των Κάτω Χωρών προέκυψε ότι τα μεταφερόμενα καλώδια, τα οποία χαρακτηρίζονταν από τα συνοδευτικά έγγραφα ως «ηλεκτρικά» αποτελούνταν από ένα πυρήνα από χαλκό εντός περιβλήματος πολυβινυλοχλωριδίου (PVC) και είχαν ποικίλες διαμέτρους έως και 15 cm το μέγιστο. Οι ολλανδικές αρχές, εκτιμώντας ότι αυτή η σύνθεση από PVC και χαλκό δεν εμπίπτει σε καμία από τις κατηγορίες των παραρτημάτων II, III, και IV του κανονισμού, και ειδικότερα στον πράσινο κατάλογο, επέστρεψαν την εν λόγω παρτίδα αποβλήτων στην Ισπανία, χώρα αποστολής των αποβλήτων, με το αιτιολογικό ότι η μεταφορά είχε πραγματοποιηθεί χωρίς να τηρηθεί η προβλεπόμενη από τον κανονισμό διαδικασία κοινοποιήσεως και λήψεως αδείας και, ως εκ τούτου, συνέτρεχε περίπτωση παράνομης μεταφοράς αποβλήτων κατά την έννοια του προπαρατεθέντος άρθρου 26.

18. Ταυτόχρονα ασκήθηκε ποινική δίωξη κατά της OMS με την κατηγορία ότι προέβη σε μεταφορά αποβλήτων χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση στις αρμόδιες αρχές της χώρας διαμετακομίσεως κατά την έννοια του άρθρου 15 του κανονισμού.

19. Η διάταξη περί παραπομπής του Rechtbank te Rotterdam διαλαμβάνει ότι η εισαγγελική αρχή υποστήριξε ότι τα επίμαχα απόβλητα δεν ενέπιπταν στην κατηγορία GC 020 του πράσινου καταλόγου, διότι, κατά την άποψή της, επρόκειτο για υπόγεια καλώδια με μεγάλη διάμετρο τα οποία δεν μπορούσαν να χαρακτηριστούν καλώδια οικιακής χρήσεως.

20. Πάντοτε κατά την εισαγγελική αρχή, δεδομένου ότι ο συνδυασμός πολυβινυλοχλωριδίου (PVC) και χαλκού των εν λόγω καλωδίων δεν αναφέρεται καθ' εαυτόν στον πράσινο κατάλογο και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνεται σε αυτόν δεδομένου ότι, λαμβανομένων υπόψη των σκοπών που επιδιώκει ο κανονισμός καθώς και του γεγονότος ότι η διαδικασία που εφαρμόζεται στις μεταφορές «πράσινων» ουσιών αποτελεί εξαίρεση σε σχέση με το καθεστώς ελέγχου που θεσπίζει ο κανονισμός αυτός, επιβάλλεται η συσταλτική ερμηνεία και η περιορισμένη εφαρμογή του καταλόγου αυτού. Προς στήριξη της απόψεώς του, η εισαγγελική αρχή επικαλείται την απόφαση Beside[9] με την οποία, κατά την άποψή της, το Δικαστήριο έκρινε ότι η διαδικασία που προβλέπεται για τις μεταφορές αποβλήτων που εμπίπτουν στο παράρτημα ΙΙ μπορεί να εφαρμόζεται μόνον εφόσον πρόκειται για «πράσινες ουσίες που έχουν υποστεί την προσήκουσα διαλογή» ή για συνδυασμούς «πράσινων» ουσιών οι οποίες, στην περίπτωση που δεν απαντούν χωριστά, περιλαμβάνονται υπό σύνθετη μορφή στον πράσινο κατάλογο.

21. Κατά συνέπεια, βάσει του άρθρου 17, παράγραφος 8, του κανονισμού, θα έπρεπε να εφαρμοστεί αναλογικά το άρθρο του 15 στην περίπτωση μεταφοράς προς την Κίνα, χώρας μη ανήκουσας στον ΟΟΣΑ, αποβλήτων τα οποία συνίστανται στον συνδυασμό «πράσινων» ουσιών οι οποίες δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο διαλογής και δεν περιλαμβάνονται υπό σύνθετη μορφή σε κανέναν από τους καταλόγους του κανονισμού. Εντούτοις, στην υπό κρίση υπόθεση, πάντοτε κατά την εισαγγελική αρχή, η μεταφορά έπρεπε να κοινοποιηθεί στις αρμόδιες ολλανδικές αρχές.

22. Η OMS αντέταξε στην ανωτέρω άποψη ότι τα επίμαχα καλώδια εμπίπτουν στον κωδικό GC 020, δεδομένου ότι αποφασιστικό κριτήριο για την ταξινόμησή τους είναι η σύνθεση των καλωδίων, είναι δε άνευ σημασίας η προέλευσή τους ή η διάμετρός τους. Δεδομένου ότι τα καλώδια αυτά αποτελούνται από πολυβινυλοχλωρίδιο (PVC) και χαλκό, θα πρέπει να εξομοιωθούν με απορρίμματα ειδών ηλεκτρονικού εξοπλισμού που εμπίπτουν στην κατηγορία GC 020 και των οποίων τα καλώδια και/ή οι μεταλλικές ίνες έχουν εν γένει την ίδια σύνθεση.

23. Επικουρικώς, η OMS προέβαλε ότι, εφόσον πρόκειται για συνδυασμό δύο ουσιών που περιλαμβάνονται στον πράσινο κατάλογο, εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση η διαδικασία που προβλέπει ο κατάλογος αυτός, έστω και αν οι ουσίες αυτές δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο υπό σύνθετη μορφή. Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται από την πρακτική που ακολουθούν τα περισσότερα κράτη μέλη, μεταξύ των οποίων και η Ισπανία, χώρα αποστολής, καθώς και η Κίνα, χώρα προορισμού.

9 — Απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 1997, C-192/96 (Συλλογή 1997, σ. I-4029).

24. Το αιτούν δικαστήριο, έχοντας επιφυλάξεις ως προς την ερμηνεία των κρίσιμων διατάξεων του κανονισμού, αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία που εκκρεμεί ενώπιόν του και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Μπορούν θραύσματα καλωδίων όπως τα επίδικα εν προκειμένω (έχοντα εν μέρει διάμετρο 15 εκατοστών) να θεωρηθούν ως "ηλεκτρονικά θραύσματα, όπως σύρμα κ.λπ." κατά την έννοια του κωδικού GC 020 του πράσινου καταλόγου;

2) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως επί του πρώτου ερωτήματος, μπορεί ή πρέπει ένας συνδυασμός ουσιών από τις απαριθμούμενες στον πράσινο κατάλογο, ο οποίος όμως δεν απαντά υπό τη μορφή αυτή στον εν λόγω κατάλογο, να θεωρηθεί ως ουσία απαντώσα στον πράσινο κατάλογο και να μεταφερθεί για τους σκοπούς της αξιοποιήσεώς του άνευ εφαρμογής της διαδικασίας κοινοποιήσεως;

3) Είναι συναφώς αναγκαίο τα εν λόγω απόβλητα να διατίθενται ή να μεταφέρονται κεχωρισμένως;»

25. Βάσει του άρθρου 23 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις η OMS, η Επιτροπή, η ολλανδική και η πορτογαλική κυβέρνηση. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση παραστάθηκαν η OMS, η Επιτροπή καθώς και η Ολλανδική Κυβέρνηση.

IV — Νομική ανάλυση

A — *Επί του πρώτου ερωτήματος*

26. Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν τα καλώδια που αποτελούνται από πολυβινυλοχλωρίδιο (PVC) και χαλκό και έχουν διαφορετική διάμετρο μπορούν να υπαχθούν στον κωδικό GC 020 ως απορρίμματα ειδών ηλεκτρονικού εξοπλισμού και να μεταφερθούν, ως απόβλητα που εμπίπτουν στον πράσινο κατάλογο, χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση.

27. Συναφώς, η OMS υποστηρίζει ότι ο κωδικός GC 020 δεν προβαίνει σε εξαντλητική απαρίθμηση, αλλά περιλαμβάνει ό,τι δεν εμπίπτει σε καμία άλλη κατηγορία, το δε καθοριστικό στοιχείο για την ταξινόμηση των απορριμμάτων «ειδών ηλεκτρονικού εξοπλισμού» είναι η σύνθεσή τους χωρίς να έχει οποιαδήποτε σημασία, στην περίπτωση των καλωδίων και των συρμάτων, η οικιακή ή αστική προέλευσή τους ή οι διαστάσεις τους, ιδίως δε η διάμετρός τους ή το μήκος τους. Λαμβανομένου υπόψη του σκοπού της προστασίας του περιβάλλοντος που επιδιώκει ο εν λόγω κανονισμός, προκειμένου τα καλώδια να

εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή θα ήταν αρκετό οι ουσίες από τις οποίες αποτελούνται να μην έχουν μολυνθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε, στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιοποιήσεώς τους, να ενέχουν κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και την προστασία του περιβάλλοντος. Κατά συνέπεια, τα εν λόγω καλώδια, που αποτελούνται ως επί το πλείστον από καλώδια και ηλεκτρονικά σύρματα από χαλκό και PVC και τα οποία δεν έχουν μολυνθεί από άλλες ουσίες, θα έπρεπε να εξομοιώνονται προς απορρίμματα ηλεκτρονικού εξοπλισμού και να μπορούν να μεταφέρονται χωρίς να υπάρχει υποχρέωση προηγούμενης κοινοποιήσεως.

28. Προς στήριξη αυτής της διασταλτικής ερμηνείας της κατηγορίας GC 020, η OMS επικαλείται την οδηγία 2002/96/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού [10], που προβλέπει ένα κοινό καθεστώς για τη διαχείριση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, στον βαθμό που η διάθεση ή η αξιοποίηση αυτών των δύο ειδών εξοπλισμού δεν παρουσιάζει διαφοροποιημένους κινδύνους για το περιβάλλον λόγω της πανομοιότυπης συνθέσεώς τους.

29. Η Ολλανδική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι ο σκοπός του κανονισμού, όπως αυτός περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις του 1 έως 5 και 8 και όπως έχει δεχθεί το Δικαστήριο με την απόφασή του Κοινοβούλιο κατά Επιτροπής [11], που είναι η διασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, επιβάλλει α) την περιορισμένη εφαρμογή της απλοποιημένης διαδικασίας που προβλέπεται για τις μεταφορές με σκοπό την αξιοποίηση των αποβλήτων τα οποία εμπίπτουν στον πράσινο κατάλογο, στον βαθμό που υπάρχει απόκλιση από το σύνηθες καθεστώς ελέγχου που ορίζει ο κανονισμός και β) τη συσταλτική ερμηνεία των κατηγοριών αποβλήτων που περιλαμβάνει ο κανονισμός αυτός.

30. Επομένως, βάσει αυτής της συσταλτικής ερμηνείας, το καθοριστικό στοιχείο για την ταξινόμηση των αποβλήτων κατά την έννοια του κωδικού GC 020 θα ήταν η «προέλευσή» τους υπό την έννοια ότι «ανήκουν στα είδη ηλεκτρονικού εξοπλισμού», τα οποία θα πρέπει κατά ανάγκη να διακρίνονται από τα είδη ηλεκτρικού εξοπλισμού για τα οποία, αντιθέτως, κάνει ρητή μνεία ο κωδικός GC 010.

31. Κατά συνέπεια, από το γεγονός ότι τα επίμαχα απόβλητα χαρακτηρίζονταν στα συνοδευτικά έγγραφα της μεταφοράς ως ηλεκτρικά καλώδια και ότι με τον όρο αυτόν πρέπει να νοούνται τα «υπόγεια καλώδια για τη μεταφορά ηλεκτρισμού», η Ολλανδική Κυβέρνηση συνάγει ότι αυτά τα τελευταία καλώδια δεν μπορούν να υπαχθούν στην κατηγορία GC 020 του πράσινου καταλόγου.

10 — ΕΕ L 37, σ. 24, όπως τροποποιήθηκε εσχάτως με την οδηγία 2003/108/ΕΚ του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 2003 (ΕΕ L 345, σ. 106).

11 — Απόφαση της 28ης Ιουνίου 1994, C-187/93, (Συλλογή 1994, σ. I-2857, σκέψεις 18 έως 23).

32. Κατά την άποψή μου, και όπως παρατήρησε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, από τη σημασιολογική ανάλυση της κατηγορίας GC 020 συνάγεται ότι οι όροι «θραύσματα» και «συστατικά» έχουν αμιγώς περιγραφική και, ως εκ τούτου, όχι απόλυτη αξία για την ταξινόμηση των αποβλήτων. Ούτε μπορεί να θεωρηθεί καθοριστικό στοιχείο για την ταξινόμηση κατά την έννοια του κωδικού GC 020 η εν γένει σύνθεση των επίμαχων αποβλήτων (εν προκειμένω ο χαλκός και το PVC από τα οποία κατασκευάζονται ως επί το πλείστον τα καλώδια και/ή τα σύρματα) η οποία δεν μνημονεύεται σε κανένα σημείο της κατηγορίας αυτής, το ίδιο δε ισχύει για την τυχόν «οικιακή ή αστική» προέλευσή τους.

33. Το μόνο στοιχείο που είναι κρίσιμο για τον χαρακτηρισμό των αποβλήτων κατά την έννοια του εν λόγω κωδικού είναι η φύση τους. Ο κωδικός GC 020 περιλαμβάνει πράγματι τα θραύσματα από είδη ηλεκτρονικών εξαρτημάτων, μεταξύ των οποίων μνημονεύονται απλώς εν είδει παραδείγματος τα καλώδια και τα σύρματα. Επομένως, το στοιχείο που είναι καθοριστικό για την ταξινόμηση είναι ο «ηλεκτρονικός» χαρακτήρας των αποβλήτων, ήτοι το αν αποτελούν, ή αν έχουν αποτελέσει, μέρος ειδών ηλεκτρονικού εξοπλισμού, ανεξαρτήτως της συνθέσεως, των διαστάσεων ή της οικιακής/αστικής προελεύσεώς τους.

34. Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται, αφενός, από το γεγονός ότι όλες οι γλωσσικές αποδόσεις είναι ομοιόμορφες σε σχέση με την απόδοση του όρου «ηλεκτρονικός» και, αφετέρου, από τη συστηματική ανάγνωση της γενικής κατηγορίας GC (λοιπά απόβλητα περιέχοντα μέταλλα) στην οποία ανήκει η υποκατηγορία GC 020. Πράγματι, ο κωδικός GC 010 είναι η πρώτη καταχώριση σε αυτήν τη γενική κατηγορία, για την εφαρμογή του οποίου φαίνεται ότι έχουν καθοριστική σημασία η προέλευση των αποβλήτων από ηλεκτρικές κατασκευές καθώς και η σύνθεσή τους («που αποτελούνται αποκλειστικά από μέταλλα ή κράματα» [12]). Προς την κατηγορία αυτή αντιδιαστέλλεται η επόμενη κατηγορία GC 020 που αποτελεί αντικείμενο της κύριας δίκης και η περιορισμένη έκταση της οποίας καθορίζεται από το γεγονός ότι η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει μόνον τα απόβλητα τα οποία έχουν ηλεκτρονική προέλευση και είναι κατάλληλα «για την αξιοποίηση βασικών και πολύτιμων μετάλλων».

35. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι δεν εμπίπτουν στην κατηγορία GC 020 όλα τα σύρματα ή τα καλώδια, τα οποία, όπως προελέχθη, μνημονεύονται απλώς εν είδει παραδείγματος, αλλά μόνον αυτά τα οποία αποτελούν, ή αποτέλεσαν, μέρη κατασκευών οι οποίες μπορούν να χαρακτηριστούν ως ηλεκτρονικές.

36. Κατά τα λοιπά, αν και είναι αληθές ότι η οδηγία 2002/96/ΕΚ, που είναι γνωστή ως οδηγία ΑΗΗΕ, προβλέπει ένα κοινό καθεστώς σε σχέση με τη διαχείριση αποβλήτων τόσο από τα είδη ηλεκτρονικού όσο και από τα είδη ηλεκτρικού εξοπλισμού, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι είναι άνευ σημασίας η διάκριση μεταξύ των εν λόγω κατηγοριών αποβλήτων για την ταξινόμησή τους κατά την έννοια του πράσινου καταλόγου, εντούτοις επιβάλλεται να διατυπωθούν συναφώς ορισμένες εκτιμήσεις.

37. Πρώτον, πρέπει να υπενθυμίσω την περιορισμένη σημασία της εν λόγω οδηγίας σε σχέση με την υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι η προθεσμία για τη μεταφορά της δεν είχε ακόμη λήξει κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της παρούσας διαφοράς.

12 — Βλ. ανωτέρω υποσημείωση 7.

38. Δεύτερον, τόσο λόγοι χρονολογικού χαρακτήρα όσο και αυτοτελείς λόγοι αναγόμενοι στη νομική βάση καθώς και στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αντιτίθενται στην επιχειρηματολογία της OMS. Ειδικότερα, είναι παρακινδυνευμένο να εφαρμόζονται αυτομάτως οι διατάξεις του εν λόγω κανονισμού υπό το φως μιας μεταγενέστερης πράξεως, ιδίως μιας οδηγίας που εκδόθηκε μετά από εννέα έτη. Επιπλέον, σε σχέση με το πεδίο εφαρμογής της, η οδηγία αυτή δεν επηρεάζει την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού.

39. Τέλος, η διάκριση μεταξύ ηλεκτρικών κατασκευών και ηλεκτρονικών ειδών εξοπλισμού, που μνημονεύονται στους κωδικούς GC 010 και GC 020 του εν λόγω κανονισμού, εξακολουθεί να ισχύει βάσει του κανονισμού 1013/2006/ΕΚ [13], ο οποίος υποκατέστησε τον πρώτο και εκδόθηκε τέσσερα έτη μετά την ως άνω οδηγία.

40. Υπό το φως των ανωτέρω εκτιμήσεων, φρονώ ότι η διάκριση των κατηγοριών αποβλήτων βάσει του κριτηρίου της ηλεκτρονικής ή της ηλεκτρικής «προελεύσεώς» τους εξακολουθεί να ισχύει και υπό το πρίσμα του καθεστώτος που θεσπίζει η οδηγία ΑΗΗΕ, 2002/96/ΕΚ.

13 — Προπαρατεθείς στην υποσημείωση 2. Συναφώς, υπογραμμίζω ότι βάσει των όσων προβλέπει το παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού (πράσινος κατάλογος), η διάκριση στην οποία προβαίνουν οι κωδικοί GC 010 και CG 020 υπερισχύει της ταξινομήσεως του κωδικού Β 1100 του παραρτήματος ΙΧ της Συμβάσεως της Βασιλείας —που μεταφέρθηκε με το παράρτημα V, μέρος Ι, κατάλογος Β, του κανονισμού— που υπάγει στο ίδιο καθεστώς τόσο τα ηλεκτρικά όσο και τα ηλεκτρονικά είδη εξοπλισμού.

41. Άπαξ διευκρινίστηκαν τα ζητήματα αυτά, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να αποφανθεί περί της «προελεύσεως» των εν λόγω καλωδίων, ως αποτελούντος πραγματικού γεγονότος το οποίο δεν έχει αρμοδιότητα να διαπιστώσει το Δικαστήριο, από ηλεκτρονικά είδη εξοπλισμού —πράγμα για το οποίο άλλωστε υπήρξε αντιδικία μεταξύ των διαδίκων κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση— προκειμένου να υπαχθούν ενδεχομένως στον κωδικό GC 020 του κανονισμού με συνέπεια να εφαρμόζεται σε περίπτωση μεταφοράς τους η απλοποιημένη διαδικασία που προβλέπεται για τον πράσινο κατάλογο.

Β — *Επί του δευτέρου και τρίτου ερωτήματος*

42. Θα προχωρήσω τώρα στην από κοινού ανάλυση του δευτέρου και τρίτου ερωτήματος με τα οποία το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν ο συνδυασμός των ουσιών που μνημονεύει ο πράσινος κατάλογος, ο οποίος δεν μνημονεύεται καθ' εαυτόν στον εν λόγω κατάλογο, πρέπει ή μπορεί να θεωρηθεί ότι υπάγεται σε αυτόν και αν προς τούτο απαιτείται τα δύο στοιχεία του συνδυασμού αυτού να διατίθενται ή να μεταφέρονται χωριστά.

43. Η εν λόγω διευκρίνιση είναι σημαντική διότι βάσει αυτής μπορεί να προσδιοριστεί το καθεστώς ελέγχου που διέπει τη μεταφορά τους βάσει του εν λόγω κανονισμού: στην περίπτωση κατά την οποία θεωρηθεί ότι οι συνδυασμοί των ουσιών του πράσινου καταλόγου εμπίπτουν στον κατάλογο αυτόν μπορεί να γίνει δεκτό ότι, βάσει του παραρτήματος Δ του προπαρατεθέντος κανονισμού 1547/1999/ΕΚ, η μεταφορά τους

δεν έπρεπε να κοινοποιηθεί στην Κίνα. Αντιθέτως, αν θεωρηθεί ότι δεν εμπίπτουν στον πράσινο κατάλογο οι συνδυασμοί των «πρασίνων» ουσιών, λόγω του ότι οι συνδυασμοί αυτοί δεν απαντούν σε κανένα παράρτημα του κανονισμού, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι επί των συνδυασμών αυτών θα έπρεπε να εφαρμοστεί το καθεστώς της προηγουμένης κοινοποιήσεως που προβλέπεται για τις μεταφορές ουσιών του κόκκινου καταλόγου (άρθρο 15 του κανονισμού).

44. Ως προς το δεύτερο και τρίτο ερώτημα, η Ολλανδική Κυβέρνηση, επικαλούμενη εκ νέου τους σκοπούς της προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας που επιδιώκει ο εν λόγω κανονισμός, τάσσεται υπέρ της συσταλτικής ερμηνείας του πράσινου καταλόγου η οποία ενισχύεται από διάφορα επιχειρήματα. Πρώτον, ο εν λόγω κατάλογος περιλαμβάνει διάφορα είδη αποβλήτων τα οποία συνίστανται στον συνδυασμό δύο «πρασίνων» ουσιών, πράγμα από το οποίο μπορεί να συναχθεί ο εξαντλητικός και δεσμευτικός χαρακτήρας του καταλόγου αυτού. Δεύτερον, η Ολλανδική Κυβέρνηση επισημαίνει ότι η υπαγωγή μιας ουσίας στον πράσινο κατάλογο προϋποθέτει την προηγούμενη εκτίμηση των κινδύνων που συνεπάγεται η αξιοποίηση της ουσίας αυτής χωριστά, πράγμα που οδηγεί στον αποκλεισμό από τον εν λόγω κατάλογο των ουσιών που απαντούν σε σύνθετη μορφή και δεν περιλαμβάνονται σε αυτόν, στον βαθμό που δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο οποιασδήποτε σταθμίσεως των πιθανών κινδύνων που συνδέονται με την αξιοποίησή τους.

45. Τέλος, η Ολλανδική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι στην περίπτωση των συνδυασμών πλειόνων «πράσινων» ουσιών ενδέχεται να υπάρχει αυξημένος κίνδυνος για το περιβάλλον αν μόνο μια ουσία αξιοποιηθεί, ενώ οι λοιπές αποτελέσουν αντικείμενο διαθέσεως. Το ενδεχόμενο ενός τέτοιου κίνδυνο θα μπορούσε να έχει αναμφίβολα ως συνέπεια τον αποκλεισμό των συνδυασμών αυτών από το καθεστώς που προβλέπει ο πράσινος κατάλογος. Κατά την Ολλανδική Κυβέρνηση, αυτό θα συνέβαινε στην υπό κρίση υπόθεση, στον βαθμό που, κατά την άποψή της, ο χαλκός από τον οποίο συντίθενται ως επί το πλείστον τα ηλεκτρικά καλώδια θα αξιοποιείτο στην Κίνα διά της ανεξέλεγκτης καύσεως του PVC.

46. Και η Πορτογαλική Κυβέρνηση υποστηρίζει αυτήν την συσταλτική ερμηνεία του πράσινου καταλόγου.

47. Αντιθέτως, η OMS υποστηρίζει ότι ο συνδυασμός δύο ουσιών του πράσινου καταλόγου ο οποίος προορίζεται για αξιοποίηση δεν ενέχει καθ' εαυτόν κινδύνους για το περιβάλλον διαφορετικούς από αυτούς που συνδέονται με τα διάφορα υλικά, κατ' ιδίαν θεωρούμενα, από τα οποία αποτελείται ο συνδυασμός, με αποτέλεσμα αυτό το είδος αποβλήτων να εμπίπτει στον πράσινο κατάλογο. Η ερμηνεία αυτή, όπως προελέχθη, ενισχύεται από την πρακτική που ακολουθούν διάφορα κράτη μέλη, καθώς και η Κίνα, χώρα προορισμού της εν λόγω μεταφοράς.

48. Επιπλέον, η προπαρατεθείσα άποψη επιρρωννύεται από τα όσα προβλέπει η απόφαση του ΟΑΣΑ του 2001 [14], βάσει της

14 — C(2001) 107 τελικό της 21ης Μαΐου 2002.

οποίας το καθεστώς του πράσινου καταλόγου εφαρμόζεται και στους συνδυασμούς «πράσινων ουσιών», εφόσον η σύνθετη μορφή τους δεν επηρεάζει την οικολογικά ορθολογική αξιοποίησή τους. Η OMS φρονεί ότι η απόφαση αυτή αποτελεί σημαντικό εργαλείο ερμηνείας του καθεστώτος που προβλέπει ο εν λόγω κανονισμός, έστω και αν η απόφαση αυτή δεν έχει απευθείας εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι η Κίνα δεν ανήκει στον οργανισμό αυτόν.

49. Η Επιτροπή, μολονότι συμμερίζεται τη διασταλτική ερμηνεία του πράσινου καταλόγου που προτείνει η OMS, εντούτοις φρονεί ότι δεν μπορεί να υπάρξει αυτόματη εφαρμογή του κανόνα βάσει του οποίου οι μεταφορές συνδυασμών ουσιών του πράσινου καταλόγου εξαιρούνται από την υποχρέωση κοινοποιήσεως. Αντιθέτως, η εκτίμηση των κινδύνων που συνδέονται με την αξιοποίηση του συνδυασμού δύο πράσινων ουσιών πρέπει να χωρεί κατά περίπτωση. Στην υπό κρίση δε υπόθεση και λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που ενέχει η αξιοποίηση του PVC, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι τα εν λόγω καλώδια εμπίπτουν στον πράσινο κατάλογο και, ως εκ τούτου, αυτό το είδος αποβλήτων πρέπει να εξαιρεθεί από τις διαδικασίες που εφαρμόζονται στη μεταφορά ουσιών που υπάγονται αντιθέτως στον κατάλογο αυτόν.

50. Φρονώ ότι, μολονότι φαίνεται prima facie ότι η απαρίθμηση των ουσιών του πράσινου καταλόγου είναι εξαντλητική και δεσμευτική σε σχέση με τις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν εφαρμόζονται οι διαδικασίες ελέγχου των μεταφορών αποβλήτων τις οποίες κωδικοποιεί ο εν λόγω κανονισμός, διάφορα στοιχεία αντιτίθενται σε μια τέτοια περιοριστική ερμηνεία του εν λόγω καταλόγου.

51. Κατ' αρχάς, αν και είναι αληθές ότι τα απόβλητα που εμπίπτουν στον πράσινο κατάλογο αντιπροσωπεύουν μία ειδική κατηγορία πέραν του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού, όπως προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού, και δεδομένου ότι τα απόβλητα αυτά, καθώς δεν είναι εν γένει επικίνδυνα, δεν υπάγονται στο καθεστώς ελέγχου που προβλέπει η εν λόγω νομοθεσία, εντούτοις από τις περιστάσεις αυτές δεν πρέπει να συναχθεί ότι ο κατάλογος αυτός είναι εξαντλητικός και δεσμευτικός στον βαθμό που μια τέτοια ερμηνεία θα ήταν, κατά την άποψή μου, αντίθετη τόσο προς τους σκοπούς που επιδιώκει ο κανονισμός όσο και προς τη διατύπωση του προοιμίου του πράσινου καταλόγου.

52. Συναφώς, το προοίμιο του πράσινου καταλόγου, που είναι κρίσιμο όχι μόνο λόγω της διατυπώσεώς του, αλλά και λόγω της σημασίας που έχει για τη διαπίστωση των σκοπών του κανονισμού, προβλέπει πράγματι ότι, «ανεξάρτητα από το εάν περιλαμβάνονται» στον πράσινο κατάλογο, τα απόβλητα δεν μπορούν να μεταφερθούν ως εμπίπτοντα στον κατάλογο αυτόν «εάν είναι μολυσμένα από άλλα υλικά» σε βαθμό που αυξάνει τους κινδύνους που συνδέονται με τα απόβλητα αυτά τόσο ώστε να καθίστανται κατάλληλα για υπαγωγή στον πορτοκαλί ή τον κόκκινο κατάλογο ή παρεμποδίζει την ανάκτηση των αποβλήτων με ασφαλή από περιβαλλοντική άποψη τρόπο.

53. Δεύτερον, ο ανοικτός χαρακτήρας του προοιμίου του πράσινου καταλόγου, που συνάγεται από το γεγονός ότι παρέχεται η δυνατότητα αποκλεισμού από τον εν λόγω κατάλογο των αποβλήτων τα οποία είτε περιλαμβάνονται σε αυτόν είτε όχι [15], δεν αποτελεί ένα μεμονωμένο στοιχείο: απαντά σε εκφράσεις διαφόρων κωδικών του πράσινου καταλόγου όπως είναι οι εκφράσεις «που περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται στα», «άλλα», «άλλα [...] , π.χ. [...]», ή «άλλα, που περιλαμβάνουν αλλά δεν περιορίζονται στα». Και από τις διατυπώσεις αυτές συνάγεται ότι, μολονότι δεν μνημονεύονται ρητώς στον πράσινο κατάλογο, ορισμένες ουσίες μπορούν να θεωρηθούν ότι εμπίπτουν σε αυτόν εφόσον μπορούν να υπαχθούν σε ορισμένες ειδικές κατηγορίες των «πράσινων» αποβλήτων.

54. Τρίτον, αλλά βεβαίως όχι τελικώς, το Δικαστήριο είχε την ευκαιρία να αποφανθεί με την προπαρατεθείσα απόφασή του Beside επί του ζητήματος του περιεχομένου του προοιμίου του πράσινου καταλόγου ότι οι όροι «αστικά/οικιακά απόβλητα» που περιλαμβάνονται υπό τον κωδικό AD 160 στον πορτοκαλί κατάλογο του κανονισμού, όπως αυτός τροποποιήθηκε με την απόφαση 94/721, καλύπτουν, αφενός, τα απόβλητα τα οποία συντίθενται κυρίως από απόβλητα προβλεπόμενα στον πράσινο κατάλογο του εν λόγω κανονισμού, αναμειγμένα με άλλες κατηγορίες αποβλήτων περιλαμβανόμενες στον κατάλογο αυτόν, και ότι τα εν λόγω «αστικά/οικιακά απόβλητα» αποβάλλουν τον χαρακτήρα τους ως πορτοκαλί αποβλήτων και, κατά συνέπεια, εμπίπτουν στον πράσινο κατάλογο μόνον αν έχουν συλλεγεί χωριστά ή έχουν υποστεί την προσήκουσα διαλογή.

55. Με τη σκέψη 34 της ανωτέρω αποφάσεως το Δικαστήριο έκρινε ότι: «οι όροι "αστικά/οικιακά απόβλητα" που περιλαμβάνονται υπό τον κωδικό AD 160 στον πορτοκαλί κατάλογο του παραρτήματος ΙΙΙ του κανονισμού [...] καλύπτουν, αφενός, τα απόβλητα τα οποία συντίθενται κυρίως από απόβλητα προβλεπόμενα στον πράσινο κατάλογο του παραρτήματος ΙΙ του εν λόγω κανονισμού, αναμειγμένα με άλλες κατηγορίες αποβλήτων περιλαμβανόμενες στον κατάλογο αυτόν, και, αφετέρου, τα περιλαμβανόμενα στον πράσινο κατάλογο απόβλητα που είναι αναμειγμένα με μικρή ποσότητα υλών μη περιλαμβανομένων στον κατάλογο αυτόν». Δεν θεωρώ ότι μπορεί να γίνει επίκληση της ανωτέρω σκέψεως με τον τρόπο που το έπραξαν η Ολλανδική Κυβέρνηση στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας και η εισαγγελική αρχή στο πλαίσιο της κύριας δίκης που υποστήριξαν ότι, βάσει της όλης οικονομίας του κανονισμού, το καθεστώς που προβλέπεται για τα απόβλητα του πράσινου καταλόγου έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και ότι, κατά συνέπεια, ο πράσινος κατάλογος πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικά.

56. Πράγματι, προκειμένου να νοηθεί ορθώς η ανωτέρω εκτίμηση πρέπει να ληφθεί υπόψη προ πάντων το ερώτημα επί του οποίου απάντησε το Δικαστήριο με τις σκέψεις 32 έως 34 της ανωτέρω αποφάσεώς

15 — Εντούτοις, πρέπει να επισημάνω συναφώς ότι δεν υπάρχει ομοιομορφία στην απόδοση του κανονισμού στις διάφορες γλώσσες: πράγματι π.χ. η απόδοση στην ιταλική, την πορτογαλική και την αγγλική γλώσσα περιέχει τη διατύπωση «indipendentemente dal fatto che vi figuri o meno», «regardeless of wether or not wastes are included», «independentemente de estarem ou não incluídos», ενώ η απόδοση στην ισπανική και τη γαλλική γλώσσα περιορίζεται στη διατύπωση «independientemente de su inclusión», «indépendamment de son inclusion», αυτή δε η τελευταία διατύπωση φαίνεται ότι έρχεται σε μικρότερη αντίθεση προς τον πιθανώς εξαντλητικό και δεσμευτικό χαρακτήρα των ουσιών που απαριθμεί ο κατάλογος.

του καθώς και η εκτίμηση που παρατίθεται στη σκέψη 34 υπό το πρίσμα της όλης συλλογιστικής στην οποία η εκτίμηση αυτή εντάσσεται.

57. Ως προς το πρώτο σημείο, δεν μπορεί να παροραθεί το γεγονός ότι το Δικαστήριο, όπως το ίδιο τόνισε με τη σκέψη 21 της αποφάσεώς του, κλήθηκε να απαντήσει σε σχέση με τα απόβλητα που είναι εν γένει αναμειγμένα με άλλα απόβλητα υπό μορφή που θα αποκαλώ συμβατικά «εξωτερική μόλυνση» και, συνεπώς, όχι σε σχέση με μείγμα αποβλήτων που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως «εγγενές μείγμα», όπως στην περίπτωση που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας υποθέσεως.

58. Αν, όπως προελέχθη, το Δικαστήριο έκρινε με την απόφασή του Beside ότι απαιτείτο ο ορθός διαχωρισμός των εν λόγω αποβλήτων προκειμένου να μπορούν να θεωρηθούν ότι εμπίπτουν στον πράσινο κατάλογο, το έπραξε διότι αντικείμενο της κύριας δίκης ήταν η «μόλυνση» από εξωτερικά υλικά: πλείονες ουσίες δυνάμενες να χαρακτηριστούν ως «πράσινες» και άλλες ουσίες μη εμπίπτουσες στην κατηγορία αυτή είχαν έλθει σε επαφή μεταξύ τους, καθιστώντας αδύνατη την ορθή ταξινόμησή τους. Επομένως, απαιτείται ο ορθός διαχωρισμός και η επιλογή προκειμένου να εντοπιστούν και να χαρακτηριστούν ως πράσινα απόβλητα προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να κρύβονται στην πραγματικότητα μεταξύ των ουσιών που εμπίπτουν στον πράσινο κατάλογο απόβλητα των οποίων η αξιοποίηση δεν είναι απαλλαγμένη κινδύνων για το περιβάλλον.

59. Αντιθέτως, στην υπό κρίση υπόθεση βρισκόμαστε ενώπιον ενός συνδυασμού αποβλήτων ο οποίος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως εγγενές μείγμα, ήτοι μιας ενώσεως ουσιών των οποίων ο διαχωρισμός, είτε πραγματοποιείται μέσω καύσεως του PVC είτε μέσω μηχανικού διαχωρισμού του PVC από τον χαλκό, αποτελεί ήδη μια πρώτη φάση αξιοποιήσεως κατά την έννοια της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ [16]. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι ούτε ο μεταφορέας ούτε ο ίδιος ο παραγωγός των αποβλήτων θα μπορούσαν να προβούν σε διαλογή μέσω διαχωρισμού των εν λόγω ουσιών.

60. Συνεπώς, δεν είναι δυνατό να επεκταθεί το κριτήριο «της προσήκουσας διαλογής και της ορθής χωριστής συλλογής», που διατύπωσε το Δικαστήριο στην περίπτωση της αποκαλούμενης εξωτερικής μολύνσεως των αποβλήτων, στην υπό κρίση υπόθεση που έχει ως αντικείμενο το «εγγενές μείγμα» δύο χωριστών ουσιών.

61. Ως προς τη συνάφεια βάσει της οποίας το Δικαστήριο διατύπωσε την εκτίμησή του στη σκέψη 34 της αποφάσεως Beside, πρέπει να παρατηρηθεί ότι το Δικαστήριο, προκειμένου να αχθεί στην εκτίμηση αυτή, αποφάνθηκε με τη σκέψη 32 ότι τα αστικά/οικιακά απόβλητα αποβάλλουν τον χαρακτήρα τους ως πορτοκαλί αποβλήτων και, κατά συνέπεια, εμπίπτουν στον πράσινο κατάλογο μόνον αν έχουν συλλεγεί χωριστά ή έχουν υποστεί την προσήκουσα διαλογή· ωστόσο, το Δικαστήριο προέβη στην εκτίμηση αυτή στηριζόμενο στη ρητή αιτιολογία που παραθέτει στην αμέσως επόμενη σκέψη 33, *η οποία*, εκ του σύνεγγυς θεωρούμενη,

16 — Ειδικότερα, η Επιτροπή παραθέτει τις φάσεις R 4 και R 11 του παραρτήματος ΙΙ Β της οδηγίας, ήτοι «ανακύκλωση/ανάκτηση μετάλλων και μεταλλικών ενώσεων» και «χρήσεις καταλοίπων από τις εργασίες που αναφέρονται στα σημεία R 1 έως R 10» αντιστοίχως.

περιέχει το κριτήριο το οποίο πρέπει να εφαρμόζεται κατά το Δικαστήριο στις περιπτώσεις αυτές. Η εν λόγω σκέψη 33 διαλαμβάνει τα εξής: «πράγματι, όπως προκύπτει από το εισαγωγικό μέρος του πράσινου καταλόγου αποβλήτων, τα απόβλητα, ανεξαρτήτως του αν περιλαμβάνονται στον κατάλογο αυτόν, δεν μπορούν να μεταφέρονται ως απόβλητα υπαγόμενα στους ελέγχους του πράσινου επιπέδου αν είναι μολυσμένα από άλλα υλικά σε βαθμό που: α) αυξάνει τους κινδύνους που συνδέονται με τα απόβλητα αυτά τόσον ώστε να δικαιολογείται η υπαγωγή τους στον πορτοκαλί ή στον κόκκινο κατάλογο ή β) παρεμποδίζει την αξιοποίηση των αποβλήτων αυτών με ασφαλή από περιβαλλοντική άποψη τρόπο». Το κριτήριο που ακολούθησε με τον τρόπο αυτόν το Δικαστήριο είναι πρωτίστως ένα κριτήριο το οποίο, μολονότι μπορεί ευχερώς να οδηγήσει στον αποκλεισμό από τον πράσινο κατάλογο μείγματα διαφόρων αποβλήτων ή χύδην αποβλήτων, πρόκειται ασφαλώς να έχει επιπτώσεις πολύ πιο περιορισμένες απ' ό,τι το εγγενές μείγμα· επιπλέον και κυρίως, είναι ένα κριτήριο το οποίο οδηγεί σε κάθε περίπτωση στον αποκλεισμό του ενδεχομένου να έχει, κατά το Δικαστήριο, ο πράσινος κατάλογος εξαιρετικό χαρακτήρα, ή πάντως να πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικά ούτως ώστε να θεωρείται κατά τρόπο γενικό και δεσμευτικό ότι υπάγονται στο καθεστώς του καταλόγου αυτού μόνον οι συνδυασμοί ουσιών «πρασίνων» αποβλήτων στους οποίους γίνεται ειδική μνεία. Το μόνο που μπορεί να συναχθεί από τα ανωτέρω είναι ότι ένας συνδυασμός στοιχείων που περιλαμβάνονται στον πράσινο κατάλογο πρέπει να εκτιμάται κατά περίπτωση λαμβανομένων υπόψη των εκάστοτε περιστάσεων in concreto.

62. Οι ανωτέρω εκτιμήσεις με οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο κοινοτικός νομοθέτης δεν είχε την πρόθεση να αποκλείσει το ενδεχόμενο εφαρμογής του καθεστώτος που προβλέπει ο πράσινος κατάλογος όχι μόνο στις εξωτερικές μολύνσεις πράσινων ουσιών, αλλά και στις αποκαλούμενες εγγενείς μολύνσεις μεταξύ πρασίνων ουσιών, υπό την προϋπόθεση ότι οι κίνδυνοι που συνδέονται με την αξιοποίηση των ουσιών αυτών στη χώρα προορισμού δεν αυξάνονται εξαιτίας της μολύνσεως.

63. Το ότι έτσι έχουν τα πράγματα επιρρωννύεται και από το γεγονός ότι ο γενικός εισαγγελέας Jacobs διευκρίνισε στο σημείο 33 των προτάσεών του επί της υποθέσεως Beside α) σε σχέση με την άποψη όσων υποστηρίζουν ότι τα πράσινα απόβλητα που εμπίπτουν σε μία γενική κατηγορία δεν μπορούν να αναμειχθούν με απόβλητα που εμπίπτουν σε μία άλλη γενική κατηγορία προκειμένου να εξαιρεθούν από την υποχρέωση κοινοποιήσεως ότι, σε κάθε περίπτωση, η άποψη αυτή δεν ισχύει σ' ένα απόβλητο που έχει τον χαρακτήρα «εγγενούς μείγματος» και β) χαρακτήρισε ως εγγενές μείγμα ένα απόβλητο το οποίο π.χ. αποτελείται από μια γυάλινη φιάλη με χάρτινη ετικέτα, περίπτωση προς την οποία ασφαλώς μπορεί να εξομοιωθεί η υπό εξέταση περίπτωση των καλωδίων που αποτελούνται από πυρήνα χαλκού εντός περιβλήματος PVC [17].

64. Φρονώ ότι η προεκτεθείσα ερμηνεία επιρρωννύεται από την οικονομία και τον σκοπό του πράσινου καταλόγου, αλλά και από τους γενικούς στόχους που επιδιώκει το κοινοτικό καθεστώς της μεταφοράς αποβλήτων.

17 — Βλ. τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Jacobs της 23ης Οκτωβρίου 1997 επί της προπαρατεθείσας υποθέσεως Beside.

65. Πράγματι, υπενθυμίζω ότι, όπως ρητώς αναφέρει η δέκατη τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού, σκοπός του πράσινου καταλόγου είναι να εξαιρεί από τις συνήθεις διαδικασίες ελέγχου τις μεταφορές αποβλήτων προς αξιοποίηση που δεν συνιστούν κίνδυνο για το περιβάλλον και για την ανθρώπινη υγεία κατά την επεξεργασία τους. Τούτο δε προκειμένου, αφενός, η εργασία των αρμόδιων διοικητικών αρχών να επικεντρώνεται στις μεταφορές αποβλήτων που συνιστούν συγκεκριμένο κίνδυνο για το περιβάλλον διά της αποφυγής του υπερβολικού όγκου κοινοποιήσεων που δεν κρίνονται αναγκαίες και, αφετέρου, να δοθούν κίνητρα στο «εμπόριο» της αξιοποιήσεως διά της απλοποιήσεως των διαδικασιών που προβλέπονται για τη μεταφορά αποβλήτων που προορίζονται γι' αυτό το είδος επεξεργασίας.

66. Θα ήταν δυσανάλογο σε σχέση με τους σκοπούς αυτούς να θεωρηθεί ότι δύο ουσίες, οι οποίες καθ' εαυτές δεν ενέχουν κινδύνους για το περιβάλλον συνδεόμενους με την επεξεργασία τους, α) δεν υπάγονται στο καθεστώς του πράσινου καταλόγου αποκλειστικά και μόνο λόγω του ότι οι ουσίες αυτές απαντούν υπό μορφή εγγενούς μείγματος, μολονότι λόγω της σύνθετης μορφής τους ουδόλως διακυβεύεται η αξιοποίησή τους κατά τρόπο οικολογικά ορθολογικό και β) υπάγονται, σε κάθε περίπτωση και παρά την έλλειψη κινδύνων, στο αυστηρότερο καθεστώς ελέγχου που προβλέπεται για τις μεταφορές ουσιών που θεωρούνται επικίνδυνες (όπως είναι αυτές που απαριθμεί ο κόκκινος κατάλογος).

67. Εξάλλου, η προεκτεθείσα στο προηγούμενο σημείο συσταλτική ερμηνεία αποκλείεται υπό το πρίσμα των ίδιων των σκοπών του κανονισμού.

68. Πράγματι, μολονότι είναι αληθές ότι ο γενικός σκοπός του κανονισμού είναι η δημιουργία ενός εναρμονισμένου καθεστώτος των διαδικασιών ελέγχου για τον περιορισμό των μετακινήσεων των αποβλήτων προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία των φυσικών πόρων, εντούτοις πρέπει να παρατηρηθεί ότι ολόκληρο το καθεστώς ελέγχου στηρίζεται στη θεμελιώδη διάκριση του προορισμού των αποβλήτων είτε για «διάθεση» είτε για «αξιοποίηση».

69. Ενώ, υπό το πρίσμα της προστασίας του περιβάλλοντος, σκοπός του κανονισμού είναι ο περιορισμός, μέσω των διαδικασιών ελέγχου, των διασυνοριακών μετακινήσεων αποβλήτων που προορίζονται για διάθεση, κατ' εφαρμογή των αρχών της «αυτάρκειας και εγγύτητας», η εφαρμογή των εν λόγω αρχών αποκλείεται στην περίπτωση αποβλήτων που προορίζονται αποκλειστικά για αξιοποίηση [18]. Αντιθέτως, γι' αυτά τα τελευταία, ο κοινοτικός νομοθέτης προέβλεψε ένα καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας προκειμένου να δώσει κίνητρα για την αξιοποίησή τους υπό την προϋπόθεση και μόνον ότι η μεταφορά τους δεν ενέχει κινδύνους για το περιβάλλον, αφήνοντας στους επιχειρηματίες τη δυνατότητα να προβαίνουν στην επεξεργασία αυτών των κατηγοριών αποβλήτων στη χώρα και τις εγκαταστάσεις που συγκεντρώνουν τις πλέον συμφέρουσες οικονομικές προϋποθέσεις.

18 — Βλ., στο ίδιο πνεύμα, αντί πολλών την απόφαση της 25ης Ιουνίου 1998, C-203/96, Dusseldorp κ.λπ. (Συλλογή 1998, σ. I-4075, σκέψεις 32 έως 34).

70. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι, υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων σκοπών της απλοποιήσεως των διοικητικών διαδικασιών και της παροχής κινήτρων για την εκ νέου εισαγωγή των αποβλήτων στον παραγωγικό οικονομικό κύκλο, δεν μπορεί παρά να θεωρηθεί ότι υπάγονται στο καθεστώς του πράσινου καταλόγου οι συνδυασμοί ουσιών τις οποίες μνημονεύει μεμονωμένα ο κατάλογος αυτός, έστω και αν δεν αναφέρονται υπό τη σύνθετη μορφή τους, και υπό τον όρον ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις που τάσσουν τα σημεία α΄ και β΄ του προοιμίου του πράσινου καταλόγου.

71. Ειδικότερα, φρονώ ότι οι μεταφορές συνδυασμένων μορφών αποβλήτων υπάγονται στο καθεστώς του πράσινου καταλόγου εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις και ιδίως εφόσον α) πρόκειται για συνδυασμό δύο ουσιών που εμπίπτουν στον πράσινο κατάλογο, β) αυτή η συνδυασμένη μορφή αποβλήτων προορίζεται για αξιοποίηση κατ' εφαρμογή της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ και γ) η συνδυασμένη μορφή των εν λόγω ουσιών δεν έχει ως συνέπεια τη μόλυνσή τους ούτως ώστε να αυξάνονται οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι που συνδέονται με την αξιοποίησή τους απ' ό,τι εάν ετύγχαναν χωριστής επεξεργασίας.

72. Συνεπώς, σε σχέση με την υπό κρίση υπόθεση, πρέπει να εξεταστεί κατ' αρχάς αν τα εν λόγω καλώδια προορίζονται για αξιοποίηση στη χώρα προορισμού προκειμένου να διασφαλιστεί ειδικότερα ότι η πρώτη φάση επεξεργασίας των καλωδίων αυτών εμπίπτει στην έννοια των εργασιών «αξιοποιήσεως» βάσει της ταξινομήσεως του παραρτήματος Β της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ [19]. Ειδικότερα, αν θεωρηθεί, π.χ., ότι η πρώτη φάση της επεξεργασίας, στην οποία θα υποβληθούν τα εν λόγω καλώδια, θα είναι ο διαχωρισμός του πυρήνα χαλκού από το περίβλημα από PVC, τούτο θα πρέπει να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο μιας εκ των εργασιών που μνημονεύει το παράρτημα Β της ανωτέρω οδηγίας προκειμένου η επεξεργασία αυτή να μπορεί να χαρακτηριστεί ως «αξιοποίηση».

73. Δεύτερον, πρέπει να προσδιοριστεί, λαμβανομένης υπόψη της συνδυασμένης μορφής, αν είναι εφικτή εντούτοις η οικολογικά ορθολογική αξιοποίηση αμφοτέρων των ουσιών από τις οποίες αποτελούνται τα καλώδια και αν υπάρχουν για το περιβάλλον μεγαλύτεροι κίνδυνοι από αυτούς που θα συνεπαγόταν η αξιοποίηση του χαλκού και του PVC αν γινόταν χωριστά.

74. Επιπλέον, πρέπει να υπομνηστεί, προς στήριξη της προεκτεθείσας ερμηνείας του πράσινου καταλόγου, ότι όχι μόνο στην ισπανική έννομη τάξη, ήτοι στην χώρα αποστολής των αποβλήτων, αλλά και στη χώρα διαμετακομίσεως, ήτοι στις Κάτω Χώρες, τα απόβλητα που αποτελούνται από συνδυασμούς ουσιών οι οποίες υπάγονται στον πράσινο κατάλογο, όχι όμως και υπό τη σύνθετη μορφή τους, θεωρούνται ότι

19 — Όπως προελέχθη, ένα από τα κριτήρια του κανονισμού για τον καθορισμό του καθεστώτος ελέγχου στο οποίο υπάγεται μια μεταφορά αποβλήτων είναι ο σκοπός της μεταφοράς αυτής· συναφώς, απαιτείται να αποτελέσει αντικείμενο χαρακτηρισμού η πρώτη εργασία στην οποία θα υποβληθούν τα απόβλητα (βλ., στο ίδιο πνεύμα, την απόφαση της 3ης Απριλίου 2003, C-116/01, Sita (Συλλογή 2003, σ. I-29, σκέψεις 40 έως 49). Μόνο στην περίπτωση κατά την οποία η πρώτη εργασία της επεξεργασίας των αποβλήτων που αποτελούν αντικείμενο μεταφοράς μπορεί να χαρακτηριστεί ως «αξιοποίηση» κατά την έννοια της οδηγίας 75/442/ΕΚ πληρούται η πρώτη από τις προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν προκειμένου η εν λόγω μεταφορά να υπαχθεί στο καθεστώς του πράσινου καταλόγου.

εμπίπτουν στον πράσινο κατάλογο, όπως τουλάχιστον προκύπτει από τις εκδοθείσες δικαστικές αποφάσεις. Σε σχέση με την Ισπανία, τούτο συνάγεται από τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσε η OMS· σε σχέση δε με τις Κάτω Χώρες, τούτο συνάγεται από τη διάταξη περί παραπομπής του Rechtbank te Rotterdam, το οποίο παραπέμπει στην απόφαση της 11ης Μαΐου 2005 του Rad Van State.

75. Επιπλέον, φρονώ ότι η ανωτέρω ερμηνεία του πράσινου καταλόγου δεν μπορεί να ανατραπεί, όπως υποστηρίζει αντιθέτως η Ολλανδική Κυβέρνηση, από το γεγονός ότι στον εν λόγω κατάλογο μνημονεύονται ρητώς συνδυασμοί αποβλήτων που απαντούν χωριστά στον κατάλογο αυτόν, όπως είναι π.χ. τα «μεταχειρισμένα ελαστικά τροχοφόρων» του κωδικού GK 020, ή οι «φωτογραφικές μηχανές μιας χρήσης, χωρίς μπαταρίες» του κωδικού GO 050. Τα τελευταία αυτά απόβλητα αποτελούν, κατά την άποψή μου, κλασσικούς συνδυασμούς αποβλήτων για τους οποίους μπορεί να θεωρηθεί ότι πρόθεση του κοινοτικού νομοθέτη ήταν απλώς να προβεί σε ρητή μνεία τους για λόγους σκοπιμότητας και μόνον εν είδει παραδείγματος.

76. Ωσαύτως, οι εκτιμήσεις που παραθέτω στα σημεία 70 επ. δεν αναιρούνται από το γεγονός ότι ο εν λόγω κανονισμός αντικαταστάθηκε προσφάτως από τον κανονισμό 1013/2006, ο οποίος ρυθμίζει ειδικώς τα των μεταφορών των αποκαλούμενων σύνθετων μειγμάτων αποβλήτων που απαριθμεί χωριστά ο πράσινος κατάλογος, πλην όμως τα οποία δεν απαντούν σε αυτόν υπό σύνθετη μορφή, προβλέποντας την εφαρμογή του καθεστώτος του πράσινου καταλόγου μόνο στα μείγματα τα οποία όχι μόνον αποτελούνται από δύο «πράσινες» ουσίες, αλλά εμπίπτουν σε ένα ειδικό παράρτημα (III A), το οποίο θα μπορεί να ενημερώνεται κατόπιν προτάσεως των κρατών μελών βάσει της διαδικασίας που είναι γνωστή ως διαδικασία των επιτροπών. Πράγματι, αυτή η τροποποίηση του συστήματος δικαιολογείται προφανώς από την απαίτηση σταθμίσεως της προστασίας του περιβάλλοντος με την ασφάλεια δικαίου, η οποία βεβαίως διασφαλίζεται αποτελεσματικότερα με τη μετάβαση από ένα σύστημα που στηρίζεται στη διατύπωση εκτιμήσεων κατά περίπτωση σε σύστημα το οποίο στηρίζεται σε λεπτομερείς και σαφείς κανόνες.

77. Ωστόσο, το γεγονός ότι, πριν από την ανωτέρω νομοθετική εξέλιξη, το ισχύον καθεστώς είχε τα χαρακτηριστικά που επισήμανα ανωτέρω, έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνει επίκληση του νέου καθεστώτος, το οποίο προβλέπει η πρόσφατη ρύθμιση περί μεταφοράς αποβλήτων, στο πλαίσιο εφαρμογής του παλαιού. Και τούτο, ειδικότερα, κατ' εφαρμογή της αρχής nulla poena sine lege, δεδομένου ότι το εν λόγω καθεστώς, όπως σαφώς καταδεικνύουν τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υποθέσεως, καλείται να εφαρμοστεί σε συνδυασμό με ένα σύστημα κυρώσεων ποινικού χαρακτήρα.

V — Πρόταση

78. Υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει την ακόλουθη απάντηση στα υποβληθέντα από το Rechtbank te Rotterdam προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Τα απορρίμματα καλωδίων εμπίπτουν στην κατηγορία GC 020 του πράσινου καταλόγου (παράρτημα ΙΙ) του κανονισμού (ΕΟΚ) 259/93 του Συμβουλίου, της 1ης Ιανουαρίου 1993, σχετικά με την παρακολούθηση και τον έλεγχο των μεταφορών αποβλήτων στο εσωτερικό της Κοινότητας καθώς και κατά την είσοδο και έξοδό τους, εφόσον αποτελούν, ή αποτέλεσαν, μέρη ηλεκτρονικών ειδών εξοπλισμού.

2) Συνδυασμός ουσιών του πράσινου καταλόγου του κανονισμού (ΕΟΚ) 259/93, που δεν μνημονεύεται σε αυτόν, μπορεί να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνεται σε αυτόν και υπάγεται στο καθεστώς μεταφοράς που προβλέπει ο κατάλογος αυτός, εφόσον η μεταφορά πραγματοποιείται με σκοπό την αξιοποίηση του εν λόγω αποβλήτου στη χώρα προορισμού και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που τάσσουν τα σημεία α) και β) του προοιμίου του πράσινου καταλόγου.

3) Στην περίπτωση συνδυασμών περισσοτέρων ουσιών του πράσινου καταλόγου του κανονισμού (ΕΟΚ) 259/93 δεν απαιτείται η χωριστή μεταφορά ή η χωριστή διάθεσή τους προκειμένου η μεταφορά τους να διέπεται από το καθεστώς που προβλέπει ο πράσινος κατάλογος.»